

Sbírka zákonů

republiky Československé

Částka 34.

Vydána dne 23. prosince 1956

Cena Kčs 1,50.

OBSAH:

(65. a 66.) 65. Zákon o prokuratuře. — 66. Zákon, kterým se mění a doplňuje zákon o organizaci soudů.

65.**Zákon**

ze dne 19. prosince 1956

o prokuratuře.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ.

ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ.

§ 1.

Nejvyšší dozor nad zachováváním socialistické zákonnosti vykonává jménem státu generální prokurátor; střeží, prosazuje a upevňuje socialistickou zákonnost zejména tím, že

dozírá na správné a jednotné používání a zachovávání zákonů a jiných právních předpisů v celé republice bez ohledu na jakékoliv místní odlišnosti a na jakékoliv místní vlivy,

vychovává občany k přesnému a důslednému zachovávání zákonů a jiných právních předpisů, k ochraně socialistického vlastnictví, k pracovní kázni, k plnění povinností, které jim ukládá obrana státu, a k zachovávání pravidel socialistického soužití.

§ 2.

(1) Generálního prokurátora jmenuje a odvolává na návrh vlády prezident republiky, do jehož rukou skládá generální prokurátor slib (§ 33 odstavec 1).

(2) Generální prokurátor plní své úkoly buď sám nebo prostřednictvím podřízených prokurátorů.

(3) Prokurátoři vykonávají svou funkci nezávisle na jakýchkoliv místních orgánech a jsou podřízeni pouze generálnímu prokurátorovi.

(4) Generálnímu prokurátorovi jsou podřízeni též vyšetřovatelé (§ 30).

(5) Při veškeré své činnosti se prokurátoři opírají o iniciativu pracujícího lidu a jeho organizací a postupují v součinnosti s nimi. Každý má právo obracet se na prokurátora se stížnostmi, návrhy, podněty a doporučeními v zájmu upevnění socialistické zákonnosti; prokurátor je povinen se jimi zabývat a vyřizovat je ve stanovených lhůtách.

§ 3.

Nejvyšší dozor vykonává generální prokurátor

1. dozorem nad správným a jednotným používáním a zachováváním zákonů a jiných právních předpisů národními výbory minis-

terstvy, pověřenectvy, jinými úřady, orgány a institucemi, výkonnými orgány národních výborů, národními a jinými podniky, družstvy a jinými organizacemi, jakož i jednotlivými občany (všeobecný dozor).

2. trestním stíháním osob, které se dopustily trestných činů nebo přestupků,

3. dozorem nad zachováváním zákonnosti orgány přípravného řízení trestního,

4. účastí v řízení před soudy a dozorem nad zákonností rozhodnutí soudů a státních notářství,

5. dozorem nad zachováváním zákonnosti v místech, v nichž se vykonává vazba, trest odnětí svobody, ochranné léčení a ochranná výchova.

§ 4.

Výkonem nejvyššího dozoru na správné a jednotné používání a zachovávání zákonů a jiných právních předpisů generální prokurátor především chrání

společenský řád a státní zřízení republiky, její socialistickou výstavbu a socialistické vlastnictví,

politická a osobní práva občanů, práva z pracovního poměru, právo na užívání bytu, jiná majetková práva a zájmy občanů proti nezákonnému jejich omezování,

práva a zájmy státu, národních výborů, soudů a jiných státních orgánů, národních a jiných podniků, družstev a jiných socialistických organizací.

bojeschopnost ozbrojených sborů, kázeň a pořádek v nich stanovený, nedílnou velitelskou pravomoc, jakož i práva příslušníků ozbrojených sborů a přispívá tak k zabezpečení obrany vlasti.

§ 5.

Generální prokurátor je povinen činit opatření k odstranění porušení socialistické zákonnosti bez ohledu na to, kdo ji porušil, a dbát, aby každý, kdo zavinil její porušení, byl volán k odpovědnosti.

§ 6.

(1) Generální prokurátor se účastní s hlasem poradním zasedání vlády a sboru pověřenců.

(2) Prokurátoři jsou oprávněni účastnit se s hlasem poradním zasedání národních výborů, jejich orgánů a jiných orgánů státní správy, orgánů družstev, hospodářských, rozpočtových a obdobných organizací.

§ 7.

Národní výbory, ministerstva, pověřenectva, jiné úřady, orgány a instituce, soudy, výkonné orgány národních výborů, národní a jiné podniky, družstva a jiné organizace jsou povinny pomáhat prokurátorům při plnění jejich úkolů, s urychlením vyhovovat jejich dožadáním, zejména jim půjčovat žádané spisy. Jsou rovněž povinny prokurátory upozorňovat na porušení zákonů a jiných právních předpisů, která neodstranily ve vlastní působnosti.

§ 8.

(1) Každý je povinen na výzvu prokurátora se k němu dostavit a podávat mu potřebná vysvětlení.

(2) Podat vysvětlení může odepřít, kdo by tím porušil zákonem výslovně uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byl této povinnosti zproštěn příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má, nebo kdo by tím způsobil nebezpečí trestního stíhání sobě, svému příbuznému v pokolení přímém, osvojiteli, osvojenci, sourozenci nebo manželu nebo příbuznému manžela v pokolení přímém anebo jiným osobám v poměru rodinném nebo obdobném, jejichž újmu by právem pocítoval jako újmu vlastní.

(3) Kdo se dostavil na výzvu prokurátora podle ustanovení odstavce 1, má nárok na náhradu nutných výdajů a ušlé odměny za práci. Nárok zaniká, neuplatní-li jej do tří dnů po dostavení.

(4) Ustanovení odstavců 1 až 3 se nevztahují na úkony prokurátora podle ustanovení trestního řádu.

ČÁST DRUHÁ.

PROKURÁTORSKÝ DOZOR.

Oddíl 1.

Všeobecný dozor.

§ 9.

(1) Prokurátoři dozírají,

- a) aby národní výbory, ministerstva, pověřectva, jiné úřady, orgány a instituce, výkonné orgány národních výborů, národní a jiné podniky, družstva a jiné organizace, jakož i jednotliví občané správně a jednotně používali zákonů a jiných právních předpisů a je zachovávali,
- b) aby nikdo nebyl nezákonně omezován ve svých právech.

(2) K plnění těchto úkolů jsou prokurátoři oprávněni zejména

- a) žádat o předložení obecně závazných nařízení národních výborů, směrnic, výnosů, usnesení a jiných aktů vydávaných orgány uvedenými v odstavci 1 písm. a) za účelem prověrky, zda těmito akty nebyly porušeny zákony a jiné právní předpisy,
- b) žádat od orgánů uvedených v odstavci 1 písm. a) předložení spisů, dokladů, zpráv a vysvětlení,
- c) provádět u orgánů uvedených v odstavci 1 písm. a) prověrky používání a zachovávání zákonů a jiných právních předpisů,
- d) žádat od příslušných orgánů provedení prověrek, kontrol a revidí, pokud je jich nezbytně třeba k zjištění skutečnosti rozhodných pro závěr, zda došlo k porušení zákonnosti,
- e) žádat od každého potřebná vysvětlení (§ 8).

(3) Pokud jde o ozbrojené sbory, nevztahují se oprávnění prokurátorů uvedená v odstavci 2 na věci operační a mobilizační povahy.

§ 10.

(1) Proti obecně závazným nařízením národních výborů (§ 13 zákona č. 13/1954 Sb., o národních výborech), proti obecným právním předpisům (§ 90 odstavec 3 ústavy) a

proti rozhodnutím, opatřením a jiným aktům (dále rozhodnutí), které odporují zákonům a jiným právním předpisům, podá prokurátor protest u orgánu, který akt vydal nebo u orgánu tomuto orgánu nadřízeného nebo na něj dohlížejícího.

(2) Byl-li protest podán u orgánu, který rozhodnutí vydal, může tento orgán sám své rozhodnutí, proti němuž protest směřuje, zrušit nebo nahradit rozhodnutím odpovídajícím zákonu. Nevyhoví-li takto orgán protestu sám, je povinen předložit jej ve lhůtě uvedené v odstavci 5 orgánu nadřízenému nebo dohlížejícímu; ten o protestu rozhodne.

(3) Proti rozhodnutí, kterým nebylo protestu vyhověno, může prokurátor podat nový protest.

(4) Jestliže ministerstvo nebo jiný ústřední orgán protestu nevyhoví, předloží jej k rozhodnutí vládě; pověřenectvo nebo jiný orgán podřízený sboru pověřenců předloží v takovém případě protest k rozhodnutí sboru pověřenců.

(5) Protest musí být vyřízen do patnácti dnů, není-li v něm stanovena jiná lhůta.

(6) Jestliže bylo protestu vyhověno a rozhodnutí zrušeno a věc vrácena orgánu, jehož rozhodnutím byl porušen zákon nebo jiný právní předpis, je orgán vydávající nové rozhodnutí vázán právním názorem vysloveným v rozhodnutí o protestu.

§ 11.

Podáním protestu zastavuje se výkon trestu uloženého v trestním řízení správním a výkon rozhodnutí ve správní exekuci. Na návrh prokurátora může orgán, u něhož se protest podává nebo který o protestu rozhoduje, zastavit výkon rozhodnutí i v jiných případech.

§ 12.

Bylo-li protestu vyhověno, musí orgán, jehož rozhodnutí bylo zrušeno nebo změněno (§ 10 odstavec 2), porušená práva neprodleně, nejpozději však do třiceti dnů, obnovit, a není-li to možné, zjednat jinou přiměřenou nápravu.

§ 13.

(1) Národním výborům, ministerstvům, pověřenectvům, jiným úřadům, orgánům a institucím, výkonným orgánům národních výborů, národním a jiným podnikům, družstvům a jiným organizacím podávají prokurátoři upozornění za účelem odstranění porušování zákonů a jiných právních předpisů, jakož i příčin, které k němu vedly.

(2) Není-li v upozornění stanovena jiná lhůta, je orgán, jemuž bylo upozornění podáno, povinen do třiceti dnů upozornění projednat a učinit opatření k odstranění porušování zákonů a jiných právních předpisů, jakož i příčin, které k němu vedly.

Oddíl 2.

Trestní stíhání osob, které se dopustily trestných činů nebo přestupků a dozor nad zachováváním zákonnosti orgány přípravného řízení trestního.

§ 14.

Prokurátoři

- a) dbají, aby všechny trestné činy a přestupky, o nichž přísluší rozhodovat soudům, byly zjištěny, a podle ustanovení trestního řádu stíhají osoby, které je spáchaly,
- b) dozírají podle ustanovení trestního řádu na správné používání a zachovávání zákonů a jiných právních předpisů orgány přípravného řízení trestního.

§ 15.

Prokurátoři zajišťují při plnění úkolů uvedených v § 14, aby nikdo nebyl bezdůvodně trestně stíhán nebo vzat do vazby nebo jinak nezákonně omezován ve svých právech.

Oddíl 3.

Účast v řízení před soudy a dozor nad zákonností soudních rozhodnutí.

§ 16.

Prokurátoři podle ustanovení soudních řádů

- a) účastní se řízení před soudy ve věcech trestních a občanskoprávních,
- b) dozírají na zákonnost postupu a rozhodnutí soudů a státních notářství, jakož i na zákonnost výkonu těchto rozhodnutí.

§ 17.

Proti rozhodnutím soudů a státních notářství, která odporují zákonům a jiným právním předpisům, podávají prokurátoři opravné prostředky podle ustanovení soudních řádů.

§ 18.

(1) Generální prokurátor podává podle ustanovení soudních řádů proti pravomocným rozhodnutím, jimiž byl porušen zákon, stížnost pro porušení zákona.

(2) Generální prokurátor se účastní zasedání plena nejvyššího soudu. Účastní se též zasedání presidia nejvyššího soudu, jestliže rozhoduje o stížnosti pro porušení zákona.

(3) Generální prokurátor je oprávněn podávat plenu nejvyššího soudu návrhy, aby v zájmu zajištění jednotnosti soudního rozhodování vydalo soudům směrnice pro správný výklad zákonů a jiných právních předpisů.

Oddíl 4.

Dozor nad zachováváním zákonnosti v místech, v nichž se vykonává vazba, trest odnětí svobody, ochranné léčení a ochranná výchova.

§ 19.

(1) Prokurátoři dozírají, aby v místech, v nichž se vykonává vazba, trest odnětí svobody, ochranné léčení a ochranná výchova, byly drženy osoby jen na základě rozhodnutí k tomu oprávněného orgánu a aby byly přesně zachovávány předpisy platné pro výkon vazby, trestu odnětí svobody, ochranného léčení a ochranné výchovy.

(2) Osoby, které jsou drženy v místech uvedených v odstavci 1 nezákonně, je prokurátor povinen ihned propustit.

§ 20.

Prokurátoři jsou povinni provádět pravidelně prověrky míst uvedených v § 19 odstavci 1, seznamovat se s činností jejich správ, zastavovat provádění příkazů a rozhodnutí, pokud odporují zákonům a jiným právním předpisům.

§ 21.

Při plnění úkolů uvedených v §§ 19 a 20 jsou prokurátoři oprávněni:

- a) v kteroukoli dobu navštěvovat místa uvedená v § 19 odstavci 1, při čemž mají volný přístup do všech jejich prostorů,
- b) nahlížet do dokladů, podle nichž byly osoby zbaveny svobody,
- c) hovořit s těmito osobami bez přítomnosti jiných osob,
- d) prověřovat, zda příkazy a rozhodnutí správy míst uvedených v § 19 odstavci 1 nebo orgánů jí nadřízených, týkající se výkonu vazby, trestu odnětí svobody, ochranného léčení a ochranné výchovy, odpovídají zákonům a jiným právním předpisům,
- e) žádat od pracovníků správy míst uvedených v § 19 odstavci 1 potřebná vysvětlení a předložení spisů, dokladů, příkazů a rozhodnutí týkajících se výkonu vazby, trestu odnětí svobody, ochranného léčení a ochranné výchovy.

§ 22.

(1) Správa místa uvedeného v § 19 odstavci 1 je povinna do 24 hodin odeslat prokurátorovi jemu určenou stížnost nebo oznámení osoby držené v tomto místě. Prokurátor je povinen stížnost vyřídit podle předpisů platných pro vyřizování stížností.

(2) Prokurátoři jsou povinni dozírat, aby stížností a oznámení osob držených v místech uvedených v § 19 odstavci 1 byly neprodleně odeslány těm orgánům nebo činitelům, jimž jsou adresovány.

§ 23.

Správa místa uvedeného v § 19 odstavci 1 je povinna provést příkazy prokurátora, které se týkají zachovávání předpisů platných pro výkon vazby, trestu odnětí svobody, ochranného léčení a ochranné výchovy.

ČÁST TŘETÍ.

PROKURÁTOŘI A VYŠETŘOVATELÉ.

Oddíl 1.

Prokurátoři.

§ 24.

(1) Generálnímu prokurátorovi jsou podřízeni:

- a) náměstkové generálního prokurátora,
- b) krajsí, městští, okresní a obvodní prokurátoři a jejich náměstkové,
- c) oblastní dopravní a obvodní dopravní prokurátoři a jejich náměstkové,
- d) vyšší vojenští prokurátoři, vojenští obvodní prokurátoři a jejich náměstkové,
- e) ostatní prokurátoři a vojenští prokurátoři.

(2) Jedním z náměstků generálního prokurátora je hlavní vojenský prokurátor.

(3) Jeden z náměstků generálního prokurátora plní jeho úkoly na Slovensku v rozsahu, který stanoví generální prokurátor.

(4) Městští prokurátoři vykonávají ve svých obvodech pravomoc krajských prokurátorů, obvodní prokurátoři vykonávají ve svých obvodech pravomoc okresních prokurátorů.

(5) Oblastní dopravní prokurátoři vykonávají v mezích své věcné působnosti pravomoc krajských prokurátorů, obvodní dopravní prokurátoři vykonávají v mezích své věcné působnosti pravomoc okresních prokurátorů.

(6) Nadřízený prokurátor může sám vykonávat jednotlivé úkony prokurátorů jemu podřízených.

§ 25.

(1) Generální prokurátor může ustanovit prokurátorem svéprávného a bezúhonného československého občana, který

1. dosáhl věku nejméně 24 let,
2. dokončil právnické studium,
3. po stanovenou dobu konal čekatelskou praxi a s úspěchem prošel závěrečným zhodnocením.

(2) Vojenským prokurátorem může být jen důstojník justice v činné službě.

(3) Z důležitých důvodů může generální prokurátor výjimečně prominout podmínky uvedené v odstavci 1 č. 3, bude-li jmenovaný jinak davat záruku správného výkonu prokurátorské funkce.

§ 26.

Náměstky generálního prokurátora jmenuje a odvolává generální prokurátor. Rovněž ostatní prokurátory a vojenské prokurátory ustanovuje do funkcí a z nich odvolává generální prokurátor.

§ 27.

(1) Okresní (obvodní, obvodní dopravní) prokurátoři jsou podřízeni krajskému (městskému, oblastnímu dopravnímu) prokurátorovi a spolu s ním generálnímu prokurátorovi.

(2) Vojenští obvodní prokurátoři jsou podřízeni vyššímu vojenskému prokurátorovi a spolu s ním hlavnímu vojenskému prokurátorovi a spolu s hlavním vojenským prokurátorem generálnímu prokurátorovi.

§ 28.

(1) Úkony vztahující se na činnost orgánů, jejichž obvod působnosti přesahuje obvod krajského (městského, oblastního dopravního) prokurátora, vykonává generální prokurátor sám nebo prostřednictvím svých náměstků.

(2) Úkony vztahující se na činnost orgánů, jejichž obvod působnosti přesahuje obvod okresního (obvodního, obvodního dopravního) prokurátora, vykonávají krajszí (městští, oblastní dopravní) prokurátoři, ostatní úkony okresní (obvodní, obvodní dopravní) prokurátoři.

3) Generální prokurátor může stanovit výjimky z ustanovení odstavců 1 a 2.

§ 29.

(1) Sídla a obvody krajských (okresních) prokurátorů se shodují se sídly a obvody krajských (okresních) národních výborů, sídla a obvody městských (obvodních) prokurátorů se shodují se sídly a obvody ústředních (obvodních) národních výborů.

(2) Sídla a obvody oblastních dopravních a obvodních dopravních prokurátorů stanoví generální prokurátor s přihlédnutím k obvodům železničních správních jednotek.

(3) Sídla a působnost vyšších vojenských prokurátorů a vojenských obvodových prokurátorů stanoví generální prokurátor v dohodě s ministrem národní obrany.

(4) Generální prokurátor může stanovit výjimky z ustanovení odstavce 1, zejména v tom směru, že působnost okresního (obvodního) prokurátora se vztahuje na obvod několika okresních (obvodních) národních výborů. Toto opatření vyhláší generální prokurátor v úředním listu.

Oddíl 2.

Vyšetřovatelé.

§ 30.

- (1) U prokuratury se zřizují vyšetřovatelé.
- (2) Vyšetřovatelé vykonávají svou funkci samostatně podle ustanovení trestního řádu.
- (3) Na činnost vyšetřovatelů dozírá (§ 14) prokurátor, u něhož jsou zřízeni.

§ 31.

Vyšetřovatele ustanovuje do funkcí a z nich odvolává generální prokurátor.

§ 32.

(1) Vyšetřovatelem může být ustanoven, kdo splňuje podmínky pro ustanovení prokurátorem (§ 25).

(2) Generální prokurátor může však z důležitých důvodů výjimečně prominout také podmínku uvedenou v § 25 odstavci 1 č. 2.

Oddíl 3.

Ustanovení společná.

§ 33.

(1) Prokurátoři a vyšetřovatelé složí při svém prvním ustanovení tento slib:

„Slibuji na svou čest a svědomí, že budu věrný a oddaný republice Československé a jejímu lidově demokratickému zřízení, že budu střežit, prosazovat a upevňovat socialistickou zákonnost, dbát při plnění všech svých povinností zájmů republiky a pracujícího lidu a zachovávat mlčenlivost ve věcech úředních

(2) Prokurátoři složí slib do rukou nadřízeného prokurátora, vyšetřovatelé do rukou prokurátora, nadřízeného tomu prokurátorovi, u něhož jsou zřízeni.

§ 34.

Prokurátoři, vyšetřovatelé a ostatní zaměstnanci prokuratury jsou státními zaměstnanci.

§ 35.

(1) O vojenském služebním poměru platí pro vojáky činné u prokuratury, pokud tento zákon nestanoví jinak, právní předpisy vztahující se na vojáky, jakož i vojenské služební předpisy a řády.

(2) Osobním úřadem vojáků činných u prokuratury a ostatních zaměstnanců činných u vojenských prokurátorů, je ministerstvo národní obrany.

§ 36.

(1) Kárnou moc nad prokurátory a vyšetřovateli vykonává generální prokurátor podle zvláštního řádu, který vydá se souhlasem vlády.

(2) Kázeňskou pravomoc nad vojáky činnými u prokuratury vykonává generální prokurátor podle předpisů pro ně platných.

§ 37.

(1) Generální prokurátor má postavení vedoucího ústředního úřadu.

(2) O příjmech generálního prokurátora platí ustanovení o příjmech ministrů, o příjmech náměstků generálního prokurátora,

kromě hlavního vojenského prokurátora, ustanovení o příjmech náměstků ministrů.

(3) Pokud tento zákon nestanoví jinak, vztahují se na prokurátory a vyšetřovatele ustanovení zákonného opatření předsednictva Národního shromáždění č. 59/1955 Sb., o platových poměrech soudců, prokurátorů a právních čekatelů (platový řád) ve znění zákonného opatření předsednictva Národního shromáždění č. 60/1956 Sb., jímž se mění některé předpisy o platových poměrech státních zaměstnanců a o působnosti ministrů a ústředních úřadů při provádění státní mzdové politiky, a ustanovení soudcovského zákona č. 67/1950 Sb. a předpisů podle něho vydaných, při čemž práva, která podle tohoto zákona a předpisů podle něho vydaných má ministr spravedlnosti, vykonává generální prokurátor.

ČÁST ČTVRTÁ.

USTANOVENÍ ZÁVĚREČNÁ.

§ 38.

Zrušuje se zákon č. 65/1952 Sb., o prokuratuře.

§ 39.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1957; provedou jej všichni členové vlády,

Zápotocký v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

Dolanský v. r.

Kopecký v. r.

Ing. Jankovcová v. r.

Poláček v. r.

Barák v. r.

Ing. Šimůnek v. r.

Dr. Kyselý v. r.

Plojhar v. r.

Dr. Šlechta v. r.

Bakuša v. r.

David v. r.

Đuriš v. r.

Krajčír v. r.

Krosnář v. r.

Machačová v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Tesla v. r.

Uher v. r.

Beran v. r.

Jonáš v. r.

Reitmajer v. r.

Dr. Škoda v. r.

Bukal v. r.

Dvořák v. r.

Dr. Kahuda v. r.

generál plukovník Lomský v. r.

Dr. Neuman v. r.

Ouzký v. r.

Pospíšil v. r.

Ing. Púčik v. r.

Dr. Vlasák v. r.

Zatloukal v. r.

66.**Zákon**

ze dne 19. prosince 1956,

kterým se mění a doplňuje zákon o organizaci soudů.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Čl. I.

Zákon č. 66/1952 Sb., o organizaci soudů, se mění a doplňuje takto:

1. § 2 odst. 2 zní:

„(2) Vojenské soudy jsou vyšší vojenské soudy a vojenské obvodové soudy.“

2. § 3 odst. 2 zní:

„(2) Soudy zajišťují, aby zákony a jiné právní předpisy byly přesně a důsledně zachovávány a aby jich bylo používáno v souladu se zájmy pracujícího lidu. Proto také upozorňují příslušné orgány na nedostatky, které v tom směru zjistily. Vojenské soudy kromě toho chrání bojeschopnost ozbrojených sborů, kázeň a pořádek v nich stanovený, upevňují nedílnou velitelskou pravomoc a tím přispívají k obraně vlasti.“

3. § 7 odst. 2 zní:

„(2) Opravnou stolicí nad lidovým soudem je krajský soud, nad vojenským obvodovým soudem vyšší vojenský soud. Rozhodoval-li krajský soud nebo vyšší vojenský soud jako soud první stolice, je opravnou stolicí nejvyšší soud.“

4. § 10 odst. 2 zní:

„(2) Vojenské obvodové soudy rozhodují v senátech složených z vojenského soudce jako předsedy a dvou soudců z lidu.“

5. § 11 odst. 1 a 2 zní:

„(1) Krajské soudy rozhodují v první stolici v senátech složených ze soudce jako předsedy

a dvou soudců z lidu, ve druhé stolici v senátech složených ze tří soudců, z nichž jeden předsedá, a dvou soudců z lidu; jinak rozhodují v senátech složených ze tří soudců.

(2) Vyšší vojenské soudy rozhodují v první stolici v senátech složených z vojenského soudce jako předsedy a dvou soudců z lidu; v druhé stolici v senátech složených ze tří vojenských soudců, z nichž jeden předsedá, a dvou soudců z lidu; jinak rozhodují v senátech složených ze tří vojenských soudců.“

6. V § 15 odst. 1 nahrazují se slova „podrobnosti stanoví jednací řád“ slovy „podrobnosti stanoví ministr spravedlnosti“.

7. § 16 zní:

„(1) President republiky jako vrchní velitel zřizuje a zrušuje vojenské soudy. Za zvýšeného ohrožení vlasti může president republiky toto právo přenést na podřízené vojenské orgány.

(2) Vojenské soudy se zřizují s působností

- a) pro územní obvody,
- b) pro funkcionáře ozbrojených sborů,
- c) pro části ozbrojených sborů.

(3) Působnost podle jednotlivých bodů odstavce 2 může být spojována

(4) Ustanovení § 15 se může použít obdobně i pro vyšší vojenské soudy a pro vojenské obvodové soudy.“

8. § 17 se zrušuje.

9. V § 19 se škrtají pod č. 1 slova „nebo vyšších polních“ a pod č. 2 za slovem „soudů“ se vkládají před středníkem slova „nebo generální prokurátor proti takovým rozhodnutím prokurátorů“.

10. § 20 odst. 1 zní:

„(1) Na návrh předsedy nejvyššího soudu nebo generálního prokurátora může nejvyšší soud,

a) považuje-li to se zřetelem na povahu trestného činu nebo osobu pachatele nebo se zřetelem na význam občanskoprávní věci za nutné, odejmout věc příslušnému lidovému soudu (vojenskému obvodovému soudu) a přikázat jí k dalšímu řízení a k rozhodnutí krajskému soudu (vyššímu vojenskému soudu),

b) z důležitých důvodů odejmout věc, ve které bylo podáno odvolání proti rozsudku lidového soudu (vojenského obvodového soudu), příslušnému krajskému soudu (vyššímu vojenskému soudu) a rozhodnout o odvolání sám.

Soud, který pak rozhoduje, řídí se v občanskoprávní věci předpisy o řízení platnými pro soud, jemuž byla věc odňata.“

11. § 23 odst. 1 zní:

„(1) Trestní a občanskoprávní kolegium rozhoduje jako soud druhé stolice v senátech složených ze tří soudců příslušného kolegia a dvou soudců z lidu, vojenské kolegium v senátech složených ze tří vojenských soudců vojenského kolegia a dvou soudců z lidu; jinak rozhoduje trestní a občanskoprávní kolegium v senátech složených ze tří soudců příslušného kolegia, vojenské kolegium v senátech složených ze tří vojenských soudců.“

12. § 24 se zrušuje.

13. § 28 včetně nadpisu zní:

„Jednací řád nejvyššího soudu.

Podrobnosti, zejména o organisaci práce u nejvyššího soudu, o jeho řízení, o sestavování senátů v jednotlivých kolegiích, o organisaci a bližší působnosti v soudních kolegiích, o postupu při jednání a hlasování presidia nejvyššího soudu a plena nejvyššího soudu, o způsobu výkonu práva dozoru na rozhodovací činnost soudů a o způsobu zajišťování jednotnosti jejich rozhodování, stanoví jednací řád nejvyššího soudu; usnese se na něm plenum nejvyššího soudu.“

14. § 29 odst. 1 zní:

„(1) Počet soudců z lidu potřebný pro lidové a krajské soudy stanoví předseda krajského soudu, pro vojenské obvodové soudy a vyšší vojenské soudy náčelníci těchto soudů, pro nejvyšší soud předseda nejvyššího soudu.“

15. § 38 odst. 2 zní:

„(2) Ministr spravedlnosti nebo jím zmocněné orgány dohlížejí, jak soudy plní své úkoly a jak ve své činnosti dodržují socialistickou zákonnost. Předmětem dohledu na soudní rozhodování mohou být jen rozhodnutí, která jsou v právní moci.“

16. § 39 zní:

„(1) Soudní správu u krajských soudů a u lidových soudů v obvodu krajského soudu vykonává předseda krajského soudu, který ve věcech soudní správy podléhá ministerstvu spravedlnosti.

(2) Soudní správu u nejvyššího soudu vykonává předseda nejvyššího soudu, který ve věcech soudní správy podléhá ministru spravedlnosti. Úkoly soudní správy uvedené v § 38 odst. 1 plní u vojenského kolegia nejvyššího soudu předseda nejvyššího soudu prostřednictvím předsedy vojenského kolegia.

(3) Soudní správu u vojenských soudů vykonává v ministerstvu spravedlnosti hlavní správa vojenských soudů.“

17. § 43 se zrušuje.

18. V § 44 odpadá zmínka o § 43.

19. § 48 zní:

„Oprávnění ve věcech soudní správy, která dosavadní předpisy svěřují krajské soudní správě nebo správě ministerstva spravedlnosti při krajském národním výboru, vykonává na příště předseda krajského soudu.“

20. V § 49 nahrazují se slova „jednací řád, který vydá ministr spravedlnosti nařízením“ slovy „ministr spravedlnosti.“

Čl. II.

U soudců z lidu obecných soudů snižuje se dolní věková hranice na 23 roky; horní věková hranice se ruší.

Čl. III.

Ustanovení § 18 zákona č. 142/1950 Sb., o řízení ve věcech občanskoprávních (občanského soudního řádu) ve znění zákona č. 68/1952 Sb. se ruší.

Čl. IV.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1957. Provede jej ministr spravedlnosti a ostatní zúčastnění členové vlády.

Zápotocký v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

Dr Škoda v. r.
